

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo postquam baptizatus sit, Deum praedicauerit. Cap. LXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

hodiernus dies à me vehementer expectatus attulit. Tem- *Hic refutat*
 pus igitur est, vt tandem insigni illo, per quod immortalita- *theoph. i. h. i.*
 tem adipiscemur, perfruamur. Quod ego etsi in illius Ior- *oria sua fals*
 dani gurgitibus, in quibus seruator noster ad nostrum exem- *plum*
 plum lauatus esse memoratur facere constitueram: tamen
 Deus quod mihi maxime accommodatum esset cernés, hoc
 in loco eisdem mysteriis dignatur. Omnis igitur amouea-
 tur dubitatio. Quòd si is in cuius arbitrio mors ac vita con-
 sistunt vitam inter vos longiorem viuere permiserit, & hæc
 eius menti sententia steterit, vt post hac aliquando commu-
 nes cum populi Dei grege preces in ecclesia coniungam, vt
 uendi leges mihi, quæ seruo Dei conueniant ponere, haud-
 quaquam differam. Atque quidem hæc ille. Illi verò sacro-
 rum religione consummata, adhibitisq; stas diuinæ insti-
 tutionis ceremoniis, arcanorum mysteriorum eum partici-
 pem faciunt: certa quædam quæ oportebat præfinientes.
 Et sanè ex omni omnium imperatorum memoria solus Cō-
 stantinus in Christi martyriis renatus, & sacris initiatus, di-
 uinoq; sigillo donatus, & spiritu lætitiā concipiens, pror-
 susq; nouus redditus, ac diuina oppletus luce, per immen-
 sitatem fidei incredibiliter quidem animo gestiebat: sed ad
 clarissimam & euidentissimam vim diuinæ maiestatis obstu-
 pescebat. Confectis verò omnibus sacris splendido regio-
 que apparatu, atque adeo luce clariore conuestitus, candi-
 dissimo in lecto se reclinauit: reiecta iam purpura, quam am-
 plius nolebat attingere. Tum verò clarissima voce, cū pre-
 catus, Deo gratias egisset, hæc ferè addidit.

*Quomodo postquam baptizatus sit, Deum præ-
 dicauerit. CAP. LXIII.*

NVnc reuera noui me beatum esse, nunc immortalī vi-
 ta dignum esse habitum, nunc diuinæ lucis participem
 esse factum. Simul miserorum reiecit sortem, quos in-
 fœlices prædicabat, quòd hisce diuinis bonis orbatī essent.
 Cū verò centuriones & duces militares intromissi, casum
 suum deplorarent, quòd deinceps se orbos fore lugubri vo-
 ce testarentur, longioremque ei vitam optarent: etiam his
 respondit: se nunc veram vitam adeptum esse, seque ipsum
 solum intelligere, cuius fœlicitatis particeps factus sit: ac

Q

pro

EVSEBII DE VITA

propterea festinare, nec migrationem ad Deum suum procrastinare. Deinde quæ videbantur extrema quasi voluntate sua disponebat, ac Romanos qui regiam ciuitatem incolabant annuis pensionibus honorificè donabat. Liberis verò suis regni hæreditatem tanquam patrimonium relinquebat. Cæteraq; omnia, quæ ei videbantur, expressè disertisq; verbis describebat.

Constantini mors in ipsa Pentecostes celebritate circa meridiem.

CAP. LXIII.

HAEC sigillatim omnia gesta & consummata sunt maxima illa celebritate veneradæ & sacratę Pentecostes, quæ septem continuas hebdomadas omnibus honoribus decorata, ad extremum vnitatis numero consignata est, quo tempore sacrę literę testantur, & communis nostri Seruatoris in cælos ascensum, & sancti ad homines spiritus descensum accidisse: Huius in celebritatis extremo ferè die (quã si quis omnium celebritatum principem & maximam vocet, haud aberrauerit) omnia ista cõsequutus imperator, ipsa meridie ad Deum suum assumptus est, partem sui mortalem mortalibus cognatã relinquens humi: sed animi partem intelligentem & diuinam Deo coniungens suo. Hic Constantini extremus vitę dies fuit. Sed progrediamur longius.

Legionum & ducum lamentationes.

CAP. LXV.

Satellites igitur & vniuersus stipatorum cœtus, dilaceratis vestibus, corporibusq; ad pauimenta proiectis, & collisis ad solum capitibus, lugubres voces cum magno luctu & clamoribus ædebant: cum identidem dominũ, principem, imperatorem, & tamen non vt dominum & tyrannum, sed vt patrem pij liberi & germani inclamarent: Centuriones verò & manipulares seruatorem, custodem, benefici cum prædicarent: totus exercitus cum omni reuerentia tanquam ouium greges pastorem suũ desiderarent: Populus omnis per omnem urbem volitaret, occultum animi vulnus apertis vociferationibus & clamoribus contestans. Reliqui demisso vultu tanquam obstupefacti incederent: singuli eã sibi